

عنوان مقاله:

اثرات تغییرات بارشی و دمایی بر وقوع ناپایداری منابع آب در حوضه آبریز زاینده رود

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات جغرافیایی مناطق خشک، دوره 8، شماره 29 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

عبدالرضا رحمانی فضلی - Shahid Beheshti University

سعید صالحیان - Shahid Beheshti University

خلاصه مقاله:

چکیده حوضه آبریز زاینده رود در منطقه مرکزی ایران از مناطق دارای مسئله ناپایداری منابع آب است. در یک دهه اخیر منابع آبی حوضه کاهش یافته، به طوریکه بخشی از طول رودخانه در قسمت میانی و پایین دست جریان آب خشک شده و یا به صورت موقتی درآمده و تخصیص آب کشاورزی به اراضی زراعی این بخش ها کاهش شدیدی یافته است. در این پژوهش برای تحلیل میزان تاثیر عوامل طبیعی در بروز ناپایداری منابع آب حوضه، تغییرات شاخص های اقلیمی از قبیل میزان بارش، نسبت بارش برف به کل بارندگی و تغییرات دمایی ایستگاه چلگرد در دهه های اخیر مورد بررسی قرار گرفته است. ایستگاه چلگرد منبع اصلی تامین آب طبیعی رودخانه بوده و تغییرات آن به طور مستقیم بر حجم آب رودخانه تاثیر می گذارد. سپس منابع کلی آب حوضه و تغییرات حجم آب ورودی به سد زاینده رود مطالعه گردیده و تغییرات آب های زیرزمینی (تعداد چاه و سطح آب زیرزمینی) در دو دوره آماربرداری سال های 1385 و 1390 مورد مقایسه قرار گرفته است. منبع اخذ داده های مقاله شرکت مدیریت منابع آب وزارت نیرو و سازمان هواشناسی می باشد. نتایج تحلیل آمارها نشان می دهد طی دهه های اخیر میزان بارش باران روند کاهشی داشته، بر میزان دمای هوا در بلندمدت افزوده شده و نسبت بارش برف به کل بارش ها کاهش چشمگیری داشته است. همچنین بررسی دمای هوای فصل پاییز، به دلیل تاثیر آن در ذوب برف ها نشان از افزایش شدید دمای فصل پاییز در سه سال اخیر نسبت به میزان بلندمدت دارد. به طور کلی طبق نتایج پژوهش تغییرات اقلیمی بر بروز ناپایداری منابع آب حوضه موثر بوده است. در ادامه بررسی تغییرات آب های زیرزمینی حاکی از حفر چاه های کشاورزی برای جبران کاهش آب رودخانه و کاهش سطح آب زیرزمینی حوضه بوده که خود وضعیت خشکی حوضه را تشدید نموده است.

کلمات کلیدی:

Key words: Climate Changes, Precipitation, Temperature, Water Resources Instability, Groundwater, Zayandeh-rud

Basin, کلید واژگان: تغییرات اقلیمی، بارش،

دما، ناپایداری منابع آب، منابع آب زیرزمینی، حوضه زاینده رود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1157307>

